

Sygnatura akt VII U 1480/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Rej-Żuk

Protokolant: Joanna Pajorska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 maja 2014 r. w J.

odwołania B. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

z dnia 09 sierpnia 2013 r., znak: (...)

w sprawie B. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o prawo do emerytury

zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 09 sierpnia 2013 r., znak: (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy B. D. prawo do emerytury od dnia 01 lipca 2013 r.

Sygn. akt VII U 1480/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 09.08.2013 r. (znak: (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. odmówił B. D. prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz.1227) oraz przepisów rozporządzenia z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r. Nr 8, poz.43 ze zm.), w związku z niespełnieniem przez wnioskodawcę przesłanki 15 lat wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy uznał za udowodniony okres pracy w warunkach szczególnych wynoszący łącznie 8 lat, 2 miesiące i 26 dni z tytułu zatrudnienia od 24.07.1981 r. do 31.03.1983 r. w Spółdzielni Usług Rolniczych oraz od 27.08.1991 r. do 31.12.1998 r. w PKS Sp. z o.o. w K..

B. D. wniósł od powyższej decyzji odwołanie, podnosząc, że pracę w szczególnych warunkach wykonywał jako kierowca ciągnika już od uzyskania stosownych uprawnień, tj. od 23.07.1971 r.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. D., urodzony (...) był m. in. zatrudniony, w pełnym wymiarze czasu pracy:

- od 27.07.1968 r. do 09.02.1972 r. w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S., początkowo jako pracownik fizyczny, a następnie na stanowisku traktorzysty;

- od 16.04.1972 r. do 05.07.1973 r. w Kółku Rolniczym w N. na stanowisku traktorzysty;
- od 06.07.1973 r. do 25.04.1974 r. w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S. w charakterze traktorzysty;
- od 05.05.1976 r. do 07.06.1978 r. w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w B. na stanowisku traktorzysty;
- od 13.06.1978 r. do 13.09.1980 r. w Spółdzielni Kółek Rolniczych w B. na stanowisku traktorzysty;
- od 24.07.1981 r. do 31.03.1983 r. w Spółdzielni Kółek Rolniczych w B. na stanowisku kierowcy ciągnika;
- od 01.04.1983 r. do 20.05.1991 r. w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w B. na stanowisku kierowcy ciągnika.

W powyższych okresach zatrudnienia wnioskodawca, co najmniej od dnia 23.07.1971 r., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako kierowca ciągnika, a przez pewien okres także jako kierowca kombajnu zbożowego. Jako kierowca ciągnika wnioskodawca wykonywał usługi polowe i rolnicze m. in. przewoził produkty rolne, przyskał uprawy. Zimą przewoził m. in. obornik, a także wykonywał inne usługi transportowe.

/dowód: akta osobowe z SKRw B.z lat 1968-1983, w tym: świadectwo pracy z 1972 r. (k.17), umowy o pracę z: 16.04.1972 r., 06.07.1973 r. (k.21, 28), pisma o przekazaniu pracownika (k.35-37), umowy o pracę z 06.1978 r. (k.39-40), karty obiegowe zmiany (k.48, 60), opinia z 1980 r. (k.49), umowa o pracę z 24.07.1981 r. (k.56), świadectwa pracy z: 13.09.1980 r., 31.03.1983 r. (k.62, 63);

akta osobowe z RSPw B.z lat 1983-1991, w tym: umowa o pracę z 01.04.1983 r. (k.5), świadectwo pracy z 20.05.1991 r. (k.10);

zeznania wnioskodawcy – e-protokół z 14.05.2014 r. 00:38:15 i dalej;

zeznania J. C. – e-protokół z 14.05.2014 r. 00:16:38 i dalej;

zeznania M. T. – e-protokół z 14.05.2014 r. 00:26:14 i dalej/

W dniu 05.07.2013 r. B. D. złożył wniosek o emeryturę, który decyzją z dnia 09.08.2013 r. został rozpoznany odmownie w związku z niespełnieniem przez wnioskodawcę przesłanki 15 lat wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

/dowód: wniosek – k.1 akt emerytalnych ZUS;

decyzja z dnia 09.08.2013 r. – k.30 akt emerytalnych ZUS/

Wnioskodawca nie przystąpił do OFE. Na dzień 01.01.1999 r. udokumentował ponad 25-letni łączny okres składkowy i nieskładkowy.

/bezsporne/

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art.184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) w zw. z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31.12.1948 r. przysługuje emerytura, jeżeli spełnił warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat, dla mężczyzn,

- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa,

- w dniu 01.01.1999 r. osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 25 lat dla mężczyzn, w tym okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy wynoszący co najmniej 15 lat.

W myśl § 1 wskazywanego wyżej rozporządzenia pracownikami wykonującymi prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, są pracownicy wykonujący prace wymienione w § 4-15 oraz w wykazach stanowiących załączniki do rozporządzenia. Także właściwi ministrowie ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Zaskarżoną decyzją odmówiono wnioskodawcy prawa do emerytury, podając, że nie spełnił on warunku posiadania 15 lat pracy w szczególnych warunkach, ponieważ udokumentował jedynie 8 lat, 2 miesiące i 26 dni takiej pracy z tytułu zatrudnienia od 24.07.1981 r. do 31.03.1983 r. w Spółdzielni Usług Rolniczych oraz od 27.08.1991 r. do 31.12.1998 r. w PKS Sp. z o.o. w K.. Pozostałe przesłanki uprawniające do nabycia prawa do emerytury były bezsporne.

Należy zauważyć, że co do zasady w myśl § 2 ust.2 ww. rozporządzenia, okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Jednakże w postępowaniu sądowym możliwe jest również dowodzenie zatrudnienia w szczególnych warunkach także za pomocą innych środków niż wskazane w tym przepisie (por. uchwała SN z 27.05.1985 r., III UZP 5/85; uchwała SN z 21.09.1984 r., III UZP 48/84).

Mając to na uwadze Sąd dopuścił dowód m. in. z akt osobowych wnioskodawcy, z jego zeznań oraz z zeznań świadków. Przeprowadzone postępowanie wykazało, że wnioskodawca pracował w warunkach szczególnych także w okresach: od 23.07.1971 r. do 09.02.1972 r. w SKRw S., od 16.04.1972 r. do 05.07.1973 r. w Kółku Rolniczym w N., od 06.07.1973 r. do 25.04.1974 r. w SKRw S., od 05.05.1976 r. do 07.06.1978 r. w RSPw B., od 13.06.1978 r. do 13.09.1980 r. w SKRw B. oraz od 01.04.1983 r. do 20.05.1991 r. ponownie w RSPw B.. W powyższych okresach zatrudnienia wnioskodawca, co najmniej od dnia 23.07.1971 r., kiedy to otrzymał stosowne prawo jazdy, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako kierowca ciągnika, a przez pewien okres także jako kierowca kombajnu zbożowego. W ocenie Sądu brak było podstaw, aby podważać zgodne zeznania wnioskodawcy oraz świadków, zatrudnionych w zbliżonych okresach w tych samych zakładach pracy, podających, iż we wskazywanych okresach wnioskodawca jako kierowca ciągnika wykonywał usługi polowe i rolnicze m. in. przewoził produkty rolne, czy pryskał uprawy. Zimą zaś przewoził m. in. obornik, a także wykonywał inne usługi transportowe.

Charakter pracy wnioskodawcy w pełni potwierdziła również bogata dokumentacja archiwalna ze wszystkich jego okresów zatrudnienia, w której konsekwentnie wskazywano na zajmowanie przez wnioskodawcę stanowiska traktorzysty lub kierowcy ciągnika. Sąd miał przy tym na uwadze, treść poszczególnych dokumentów, w tym umów o pracę, podań, czy świadectw pracy, których zapisy, zdaniem Sądu, wyraźnie wskazują na pracowniczy charakter zatrudnienia wnioskodawcy.

Konfrontując zatem ww. dokumentację archiwalną z zeznaniami świadków i wnioskodawcy, Sąd doszedł do pełnego przekonania, że wykonywana w powyższych okresach przez wnioskodawcę praca pokrywała się z pracą określoną w wykazie A dziale VIII poz.3 wykazu stanowiącego załącznik do rozporządzenia RM z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, tj. pracą kierowców ciągników. Wskazywanie dalszych przepisów branżowych należało uznać za zbędne. Sąd zważył bowiem, że są to przepisy już nieobowiązujące, mające obecnie jedynie charakter pomocniczy, istotny dla celów interpretacyjnych, a nie prawny. O pracy w szczególnych warunkach decyduje przede wszystkim jej charakter, a nie nazewnictwo oraz restrykcyjne podejście do wykazujących ją środków dowodowych.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że wnioskodawca spełnił przesłankę co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc orzekł jak w sentencji.

Określając początek nabycia prawa do emerytury Sąd miał na uwadze treść art.129 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którym świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. W niniejszej sprawie Sąd za datę początkową powstania uprawnienia przyjął pierwszy dzień miesiąca, w którym złożony został wniosek.